27 Ιανουαρίου 2026

Ιερομόναχος Κοσμάς Γρηγοριάτης (1942 – 27 Ιανουαρίου 1989) (Γέροντας Μωυσής Αγιορείτης)

/ Συναξαριακές Μορφές

Image not found or type unknown

Ιερομόναχος Κοσμάς Γρηγοριάτης

Image not found or type unknown

Ιερομόναχος Κοσμάς Γρηγοριάτης

Γεννήθηκε στο χωριό Θεοδόσια του Κιλκίς το 1942. Μικρός ήλθε με τους γονείς του στη Θεσσαλονίκη, όπου ζούσαν πολύ φτωχικά. Δεύ-τερο σπίτι του ήταν η εκκλησία και δεύτερος πατέρας του ο εφημέριος της ενορίας του. Χαιρόταν να μελετά την Αγία Γραφή και να πηγαίνει στο κατηχητικό σχολείο. Από μικρός μπήκε στη βιοπάλη σπουδάζοντας συγχρόνως. Συνδέθηκε πνευματικά με τον μακαριστό Αυγουστίνο Καντιώτη (+2010) κι άρχισε αλληλογραφία με τον π. Χρυσόστομο Παπασαραντόπουλο (+1972), που ήταν στην Αφρική. Ο πόθος της Ιεραποστολής φούντωνε συνέχεια μέσα του. Είχε επαφές και με τον Γέροντα Φι-λόθεο Ζερβάκο (+1980) της μονής Λογγοβάρδας της Πάρου. Ήξερε τεχνικά, μηχανικά, ηλεκτρολογικά, ηλεκτρονικά, νοσηλευτικά, ναυαγο-σωστικά και οικοδομικά πράγματα. Παρακολούθησε το Φροντιστήριο Κατηχητών και μαθήματα εξωτερικής ιεραποστολής στην Αποστολική Διακονία, νοσηλευτική στον Ερυθρό Σταυρό. Πήρε ακόμη και πτυχίο κολύμβησης. Αργότερα έσωσε από βέβαιο πνιγμό ένα παιδάκι σε μία λίμνη στο Κολουέζι. Ήθελε να σπουδάσει και ιατρική, μα δεν τα κατάφερε. Πήγε όμως στο Ανώτερο Φροντιστήριο της Ριζαρείου Σχολής.

Το 1975 πρωτοπήγε στην ιεραποστολή της Αφρικής πλησίον του π. Αμφιλοχίου Τσούκου στο Κολουέζι του Ζαΐρ. Άρχισε την ανοικοδόμηση ναών μ’ ενθουσιασμό, γνώση, επιμέλεια και τόλμη, δίχως να γνωρίζει την τοπική γλώσσα, τη σουαχίλι. Ξάπλωνε με τα παπούτσια, δεν προ-λάβαινε να τα βγάλει. Κόντευε να πάθει υπερκόπωση. Κάποτε έπαθε ηλίαση και επί χρόνια τον ταλαιπωρούσαν πονοκέφαλοι. Σε 15 μήνες έκτισε 9 ναούς.

Το 1977 με τον π. Νικόδημο Μπιλάλη έκτισε τον ναό του οσίου Νικοδήμου του Αγιορείτου στις Καρυές. Τότε γνώρισε τον Γέροντα Παΐσιο, ο οποίος του είπε να μονάσει στη μονή Γρηγορίου, να χειροτονηθεί εκεί και μετά να πάει στην ιεραποστολή. Το επόμενο έτος εκάρη μοναχός από τον ηγούμενο Γεώργιο και χειροτονήθηκε από τον επίσκοπο Ροδο-στόλου Χρυσόστομο. Με τις ευχές των

πατέρων και με ιερό ενθουσιασμό ξεκίνησε το μεγάλο έργο της ιεραποστολής στην Αφρική.

Στην αρχή πήγε στην Κανάγκα στον π. Χαρίτωνα Πνευματικάκη και την αδελφή Όλγα. Με τις ευλογίες του μητροπολίτη Κεντρώας Αφρικής Τιμοθέου πήγε κατόπιν στο Κολουέζι. Έλεγε στον πατέρα του: «Εμένα με έταξε ο Θεός ιεραπόστολο σ' αυτή την περιοχή. Όπου και να πηγαίνω, θα βοηθώ όποιον συναντήσω που έχει την ανάγκη μου». Με πολλούς πειρασμούς, δυσκολίες και μεγάλα προβλήματα άρχισε ένα υπεράνθρωπο, σπουδαίο και σημαντικό Ιεραποστολικό έργο. Η ανιδιοτέλειά του και η εργατικότητά του ενέπνεε πολλούς να τον συν-δράμουν με διάφορους τρόπους. Ο π. Κοσμάς εκτός από λειτουργός, Πνευματικός και κατηχητής, έγινε πατέρας και αδελφός πολλών δυστυ-χισμένων μαύρων αδελφών μας. Έγινε φιλόστοργος ποιμένας, φιλάν-θρωπος πατέρας, δίκαιος δικαστής, χρήσιμος ιατρός, καλός οικοδόμος, τέλειος μηχανικός, ευαγγελικός ιεραπόστολος. Ζούσε για ν' αγαπά και να προσεύχεται, να προσφέρει και να θυσιάζεται.

Σαν κάτι να προμηνυόταν τις τελευταίες του ημέρες. Είχε ένα έκτακτο ενθουσιασμό, λειτουργούσε, κήρυττε περί μετανοίας, αποχαιρετούσε. Το βράδυ της 27.1.1989 ένα αυτοκίνητο έπεσε πάνω στο δικό του κι έμεινε νεκρός. Πριν τρεις μήνες είχε πει στον Γέροντά του π. Γεώργιο: «Η ιεραποστολή δεν είναι για λίγους μήνες και όποιος θέλει να είναι ιεραπόστολος πρέπει ν' αφήσει τα κόκαλά του στο αφρικανικό χώμα». Έτσι κι έγινε. Ο τάφος του έγινε λαϊκό προσκύνημα. Οι ιθαγενείς αφήνουν λουλούδια ευγνωμοσύνης και ευχαριστίας. Σε μία δεκαετία βάπτισε 15.000 Αφρικανούς.

Έλεγε ο μακαριστός ιεραπόστολος, τον οποίο εμείς λίγο γνωρί-σαμε και πολύ ζηλέψαμε: «Οι αδελφοί Αφρικανοί είναι άνθρωποι με εσωτερικότητα· οι Ευρωπαίοι συνήθως τους υποτιμούν, αλλά σφάλλουν πολύ. Η ψυχή των Αφρικανών κλίνει στον μυστικισμό και γι' αυτό η Ορθοδοξία έχει τί να τους ειπεί και προτείνει, αλλά μόνο η αυθεντική Ορθοδοξία, εκείνη η μοναχική, αγιορείτικη. Διότι μεταξύ των αδελφών της Αφρικής μεγάλη δύναμη έχει η μαγεία, πραγματική δαιμονοκρατία. Οι μάγοι τους είναι πολύ ισχυροί και έχουν μεγάλη επιρροή, αλλά τελι-κά ο σατανάς και αυτούς τους εξολοθρεύει. Γι' αυτό συχνά και εκείνοι προσφεύγουν στον Χριστό, τον νικητή όλων των μαγικών, δαιμονικών δεσμών και βασκανιών. Στην Αφρική είδα πόσο αληθινό είναι το Ευαγγέλιο του Χριστού».

Πηγές – Βιβλιογραφία

Ιεράς Μονής Γρηγορίου, Μνήμη Ιερομονάχου Κοσμά Γρηγοριάτου, Ο Όσιος Γρηγόριος 14/1989, σσ. 54-73. Δημητρίου Ασλανίδη, Ο ιεραπόστολος του Ζαΐρ π. Κοσμάς Γρηγοριάτης, Άγιον Όρος 1991. Κοσμά Γρηγοριάτου ιερομ., Το

Ιεραποστολικό μου έργο, Θεσσαλονίκη 2009.

Πηγή: Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου, Μέγα Γεροντικό, τ. Γ΄, εκδ. Μυγδονία σ.1233-1236